

MAGYAR VIDÉK.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ és TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Előfizetési feltételek:
 Egy évre . . . . . 6 ft.
 Példére . . . . . 3 ft.
 Negyedévre . . . . . 1 ft. 50 kr.
 Egy szám ára . . . . . 6 kr.

A lap kiadóhivatala **Nobel Armin**
 könyvkereskedésében van, hová az elő-
 zetek küldendők, minden egyéb küldé-
 meny a szerkesztő nevére (polgárhivatali
 elvált) címezendő.

Hirdetések
 négyzet centiméternyi tér szerint számít-
 tatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden
 négyzet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg
 külön 30 krajczár. — Előfizetőink ked-
 vezményben részesülnek.
 Nyitl tér petitorsoként 10 kral
 számítatik.

A házi ipar.

III.

Miért nem érte el hazánkban a házi-ipar
 sem terjedelmére, sem tökéletességére nézve a
 kifejődés ezen mérvét, melyet Nyugot európa
 népeinél elért, vagyis miért kevesebb nálunk
 az összes lakosság számához képest a házi-
 iparosok száma; miért kevesebb és tökéletlenebb
 a foglalkozók termelése, mint Nyugot európa né-
 peinél.

Ezen kérdésre felhozhatjuk, hogy időt és
 munkaerőt elrabolt tőlünk ez ideig a háborús-
 lódás, a vallásbeli és nemzetiségi surlódás. . .
 Ezen panaszokban azonban nagyrésztben oszto-
 kodnak Nyugot európa népei is, ők is mindenféle
 politikai, nemzetiségi és vallásbeli surlódásból
 bőven kivették részüket; de mégis, kivált a je-
 len században, mióta házi munkáikat jó gépek
 és eszközök segítségével végzik, gyorsan előre
 haladtak.

Mondhatjuk továbbá, hogy hazánk nem
 termi meg mindazon iparanyagot, melyek a házi
 iparosságnak nyugaton és délen főanyagait ké-
 pezik, u. m. a gyapotot és selymet, legfeljebb
 ezen utóbbit, de csak fokozott szorgalom mel-
 lett teremthető meg kellő mérvben. Mondhatjuk,
 hogy hazánk fekvése a nemzetközi kereskede-
 lemre nézve nem oly kedvező, mint az iparó-
 sabb államok területe, mert országunk határai
 körös-körül rakvák bércekkel, s így nemzetközi
 tengeri kereskedésünk nem fejlelhetőtt oda, hogy
 hajóink selyemmel s gyapottal vagy más házi
 iparanyagokkal (bőrök, csontok szőrmenték, sző-
 vetanyagok) kerülhessenek nagyobb városaink
 közelébe, a vasutak pedig még nem
 nyújthatják s nem is nyújthatják a nemzetközi

kereskedelem minden előnyét mindaddig, míg a
 vasúthálózatok csak egy oldalról, csak egy nyu-
 got felől öveznek, s a keleti, északkeleti és
 délkeleti hálózatok nemcsak Európában, hanem
 Ázsia közelebbi vidékein is ki nem építettek.
 De más részt meg épen ez elzárkózott fekvés
 lehetett volna a belső munkásság fokozója, le-
 galább a hazai iparanyagok feldolgozásában,

Mondani szokás végre, hogy nálunk „ke-
 vés a kéz” s a mi van, az a földműveléshez
 mind szükséges. . . .
 Kivált ez utóbbi érvelés alkalmas arra,
 hogy a magyar népből az iparosság iránti haj-
 lamot elaltassa s meggyökereztesse azon elter-
 jedő téves nézetet, mintha Magyarország s ki-
 vált az alföld lakossága a „kézhiány” miatt
 nem érne rá a házi-iparos foglalkozásra. . .
 De nem így áll a dolog.

15—16 milliónyi lélekből áll lakosság-
 nál, kivált oly termőföldön, mely kevés munka-
 után is megadja a bevettét mag 5—6-szoro-
 sát, főképp a földmunkára alkalmatlan téli 120-tól
 150 napra menő időszakban kell lennie amny
 kéznek, mennyi a hazai termésű szövetanyagok
 feldolgozásához szükséges. Oly államban, mely-
 ben a közműveltség elég előre haladt állapot-
 ban van arra nézve, hogy az egyes lakosok
 némi érdekeltséget érezzenek az állam főbb
 életmozgalmai iránt. — sőt melyben aránylag
 nagyobb számu lakosság foglalkozik a legna-
 gasabb államkérdésekkel, mint Európa bármely
 részében: az állam mindkét nembeli lakosságá-
 nak tudnia kell azt, hogy 15—16 millió egy-
 nek csupán ruházati szükséglete is sokkal na-
 gyobb mint sem azt valamely, bármily iparos
 nemzet oly olesó áron teljes mérvben kielegit-
 hetné, hogy a helybeli lakosság nagy része e

miatt pénzhiányt ne szenvedjen, vagy az iparos
 államokban szokásos öltözési modortól eltérni,
 elmaradni kénytelen ne legyen, kivált ha a
 gazdasági természet nem kielégíti.

Egy államban, melynek lakossága öltözéki
 anyagait s ruhadarajait nagy részt idegen ál-
 lamokból készpénzen vásárolja, ha a lakosság
 nagy része ezen kézzel csupán a termelés
 esélyei szerint kaphatja, a termelőknek alkal-
 mazniuk kellene magukat ezen esélyek eredmé-
 nyeihez, i. i. jobb éveken, melyek évtize-
 denként alig 2—3 szor ismétlődnek, legalább
 3—4 évre való megtakarításokat kellene ten-
 niük, mi pedig nálunk nem történik. S annak,
 hogy „kevés a kéz,” van ugyan értelme a
 nyárszaki szorgos munka idejében, de ha már
 egyszer a termés (a szokásos s csak kivételes
 helyeken intensív földművelés mellett) amny,
 hogy minden kéznek munkát ad, akkor nem pa-
 nasz, hanem inkább dicekvésépp mondhatjuk,
 hogy „nincs elég kéz” s ily termések után
 amny pénznek kell lennie, mennyiből több ény-
 nek iparszükségeit fedezhetők. Ha pedig a
 termés oly kevés, hogy betakarításával s tisz-
 tázásával felényi dolgunk sincs, mint rendszeren:
 a házi-iparosság foglalkozásai elől nem kellene
 kimenekülnünk azon fogással, hogy „nem értünk rá.”

Nincs tehát kellőleg indokolta a „kézhi-
 ány,” mert különben is oly terület művelésével,
 a mekkora Magyarország területe, Nyugot eu-
 rópa államaiban kevesebb kézfoglalkozik, mint
 nálunk és pedig intensívebb gazdálkodást fűz.

Ezen államokban azonban nem szokás pa-
 naszkodni, hogy „nincs elég kéz,” mert ezen
 államok polgárai nagyobb részt át vannak hatva
 azon kötelelességérzettel, mely szerint egy bár-
 mily nagyterületű államban minden évben, min-

Tárcza.

J . . . . .

*Te jutsz, te vagy ezembe csak
 Te szép kis szőke lány,
 Hisz egy szavad, mit kimondasz
 Az állobát hoz veám.*

*Rád gondolok én szüntelen
 S feledem bánatom,
 Ha szende szép kis arczodat
 Naponta láthatom.*

*Te vagy, s maradvás kiért szívem
 Hévíl, ég, ver s dobog,
 Te vagy, kiért ha halni kell,
 Meghalni kész vagyok!*

A TITKOK DALAIBÓL.

I.

*Azt álmodám egyre-másra,
 Hogy egy éjjel mi meghalánk,
 S keltetők mint hitestársra
 A koporsó várt csak miránk.*

*És éjjelen megjelentünk
 A hol a szép kápolna áll,
 Elmondottuk imáinkat,
 Az esti szél zúgásánál.*

*Egy ősz pap ott áldás adott
 Kéz közben volt te jó leány,
 Mit szólnál ha teljesülne
 A mint én ezt megálmodám?!*

II.

*Ha szerencse gyermeke léz
 Két minden szőke imád,
 S ha már feladsz, tudd meg hogy én
 Emlékezem veád.*

*Ha nem lesz már tén semmisen
 S szökéket a világ,
 Te megmaradsz, s gyákran titkon
 Emlékezem veád.*

*Szerettek s te megváltél
 Szerelmed nem adál,
 E szőve tied? s édes — fájón
 Emlékezik veád. Színtő József.*

Fénlon meséiből.

Kiss Juliskának ajánlja a fordító.

Egy öreg királyné és egy fiatal leány története.

Volt egyszer egy igen öreg királyné, amnyira
 öreg volt, hogy se haja se foga nem volt, feje
 reszkett mint a nyárfafelevél, melyet a szél mozgat,
 szemei oly rosszak voltak, hogy még szemüvegün
 át sem látott, arca olyan sovány, hogy orra hegye
 és ajkának csücske összeértek, s háta úgy meg volt
 görnyedve, hogy egészen összeesiperedettnek lát-
 szott, az ember azt hitte, hogy csak a világ esűfjára
 volt teremtve.

Egy tündérnő, ki a királyné születésével is
 jelen volt, most újra meglátogatta, és kérdezte tőle,
 akarná-e még egyszer fiatal lenni? Kész örömet,
 felel a királyné, minden kincsemet feláldozom, ha
 még egyszer 20 éves lehetnék. — „Ha találsz vala-
 kit, ki ifjúságát és egészségét vénségedért cserébe
 átadja neked, úgy ismét fiatal lehetsz.” — A ki-
 rályné mindenféle kutatott kerestet, ha vállalkoznék-e
 a fiatalok közül valaki öregségre.

Jelentkeztek szegények, kik szívesen készek
 lettek volna feláldozni ifjúságukat, hogy gazdagok
 lehessenek, de midőn látták, hogy az öreg királyné
 folytonosan köhög, hogy nincsenek fogai, hogy
 mindig kását eszik és szüntelen dörmög, midőn
 látták, hogy milyen visszataszító rút alak, és hogy

mindig szenved, vissza riadtak, s nem akartak meg-
 öregedni, jobb szerettek koldulni és rongyos ruhá-
 ban járni. Jöttek nagyravagyók, kiknek magas
 rangot, s nagy kitüntetését ígért; de midőn a ki-
 rálynét megpillantották, „mit ér a nagy rang, magas
 kitüntetés, ha az embernek ilyen rútának, gyűlöltnek
 kell lenni?” mondták, „nem mennék az utczára se
 kimenni.”

Végre jött egy falusi leányka, szép volt mint
 a fakadó róza, a koronát kérte ifjúságáért cserébe,
 Mari volt a leányka neve. A királyné eleinte ha-
 ragudott a nagy követelésért; de végre is mit
 csináljon? Mit ér a haragja? Hiszen fiatal akar
 lenni.

„Oszszuk meg a birodalmat,” mondja Marinak
 a királyné, „neked adom felét, másik felét megtar-
 tom én, csak elég lesz ez neked kis parasztleánynak.”

„Nem,” válaszol a leányka, „nem elég,” az
 egészét akarom. Ha pedig nem akar beleegyezni a
 királyné, maradjon meg inkább ifjúságom, s királyné
 asszony tartsa meg száz esztendőn ránczait és várja
 be türelemmel a közelgő halált.” „De mit csinál
 én? Ha nem lesznek többé királyné, ha nem lesz
 országom hatalmam,” nevetnéne, dalolna s tán-
 czolna mint én,” erre Mari elkezdett nevetni, dalolni
 s tánczolni.

A királyné, ki mozdulni is alig tudott, kérdi:
 „Hát te mit tevő lennél az én helyemben?”

„Nem tudom” válaszol Mari, „hanem szeret-
 nék megkísérteni, mert mindig hallottam, hogy
 szép dolog királynének lenni” mig így alkudoztak,
 a tündérnő is megjelent és így szól a leánykához:
 „meg akard próbálni, miként illik hozzád, és ho-
 gyan tetszik a királyság?” „Miért ne, ha csak
 próba,” volt a válasz, azonnal redőbe borult hom-
 loka, haja megfőhért, tagjai remegtek szüntelen

denféle körülmény között, elegendő kéznek kell lennie arra, hogy a lakosság ruházati és más iparcikkkel ellátja legény lánya, sőt igyekezőnek saját szükségleteiken felül más népek számára is dolgozni, nem csak gyárakban, hanem saját házi tűzhelyeiknél is.

Annak tehát, hogy házi-ipar cikkbéli igényeinket saját szorgalmunk útján kellően fűződni képesek nem vagyunk, ismét csak azt mondhatjuk, hogy legfőképp az igyekezet — s néhol a kellő szakképzettségbeli hiány az oka.

A nőnevelésről.

Míg a férfiaknak hivatása a nyilvános élet mezéjén vívni az élet harcát, a nőnek a végezt az első és legfontosabb működési tért a házi körben jelölte ki. Bár első pillanatban igen szűk, korlátozott térnek látszik a ház, komoly megfontolás után a nőzők értelem kénytelen bevallani, hogy az egy elő a főzők, mely valóban méltó arra, hogy a nő szívét és lelkét neki szentelje; hogy itt oly magasatos feladat vár rá, melynek hí betöltésével halára kötelezi maga iránt az emberiséget. „Egyszerű fogalom lehet a ház, mondja egy ír, de mégis ezekkel nyert utjakat a világtörténet. A tűzhely nélküli nép, műveletlen nép. Ahol az ember nem viszi anyjára, hogy családjának házat építsen: ott állandót alkotni nem bír, s történeti fejlődésről szó sem lehet. A házias s a tűzhelyvel kezdődik az általános erkölcsiség, s az egyesek házi életével az egyén erkölcsiség. És most is bátran elmondhatjuk, hogy a ki életének sulypontját nem tudja házában megtalálni, az a sulypontot egyáltalában nélkülözi.” A nyilvános élet mezéje az ember házára, melyen sokszor a felzavart szenvedély: a borsu, a gyűlölet forgatja a foglyot. — Kell lenni e mellett egy helynek, hol az érző kebel kibívhely a harc firaadalmát, s balszalmát lát a vett sebekre. E hely a családi kör; ebben vonul meg a jöltező szelidég, a béke. Künn száz alakban ostromol a kísértés és áldozás, a bántó kétely, mind ezek ellen hí védelmet biztosít a család. Szóval — midőn keblén, tagjainak édes pihenést nyújt, gyöngöcséngéket öket ápoló kezekkel dajkálja, a fejle szívbe a nemes érzelmek magvait ülteti, az áldozatos munkásságot kegyelettel, édes öröm, s feltétlen bizalommal jutalmazza, midőn egyesített részvétellel tördeli a bű gyűverének élet, melyvel a földi vándort a balsors néha bántja jogosan mondhatjuk el, hogy a családi kör az élet bölcsője, jellemek első iskolája, az erkölcsiség tiszteletet parancsoló védővára, boldogító hit, remény, szeretet temploma.

Ily templomná a női szív avatja fel a családot. A családnak reménye, békeje és boldogsága szoroson oda fűződik a nő lelkétéhez, mint folyódnár a fához, vele együtt emelkedik, és vele együtt hanyatlak a porba. Ki tagadhatná ezek folytán, hogy a

nőre, mint háziasszonyra szép és magasatos hivatás van. Hogy azonban a nő szép feladatának megfelelhessen, s női érényével méltó tiszteletet biztosíthasson magának, szükséges, hogy már nevelésénél hí irányadó legyen későbbi hivatása. Az oly irányú nevelés, mely teljesen figyelem nélkül hagyja a szép hivatást, mely nőre, mint háziasszonyra vár, az oly irányú nevelés, mely csak a külsősillogást, a divat uralmát tartja szem előtt, már alapjában czéltévesztett s nem kárhozzatható eléggé. Az így nevelt nő képtelen levén betölteni a feladatot, mit számára a gondviselés kijelölt elégtelen, boldogtalan lesz maga, s nem fog boldogíthatni másokat. A kellő értelmi képzettség mellett a nőnek tiszteletre keltő szép tulajdonát: a melly erkölcsi s emelkedett választás érzés, a jó izlés, az őszinte gyöngöcséng, a nemes részvét teszi. A helyes irányú nevelés mind e tulajdonokat tekintetbe veszi, és nem elfojtásukon, hanem fejlesztésükön törekszik.

Ismételjük; szükséges az értelmi képzettség is a nőnél. A műveltség már magában véve is erő, az önérezt egyk alapja, a jövendő egyk biztosítása. — A művelt nő több sikerrel töltheti be szép hivatását, több örömrát szerezhet a háznak, szebb vonásokban örökítheti meg emléket az véi körében mint az kinek lelki tehetségei elhanyagoltattak. Műveltségével a nő erősebb védelme a család átvéne, megbízhatóbb támasza a férjnek. Nem szabad felejteni továbbá, hogy a nő, mint anya az első nevelő is, édes anya újját többnyire magán hordja a gyermek még akkor is, mikor már mint férfiú vivja az élet harczeit. És itt is elvitázhatalan; hogy csak a művelt nő kelthet s oltíat magasatos fogalmakat valásról, hazáról a gyermek szívébe.

A lelkesedés lángja, mit az édes anya emelkedett szelleme és emléke táplál, olthatatlan lobog, s kíséri a gyermek életét, mint sugár az csillagot; szívmelő példák erre: Kornélia, Szilágyi Erzsébet és Zrínyi Ilona gyermekei.

Az újabb időkig a társadalom a nők értelmi kiképzését meglehetősen elhanyagolta. Napjainkban már nagy buzgalommal törekszik a tapasztalt hiányt pótolni, más részről azonban épen e buzgalom folytán az ellenkező szélsőség jelenségeit is mutatja sok helyen a nőnevelés. Némelyek anyjira túllerhelik tanúrgyakkal a fiatal leánykák idejét, mintha nem is jó házi nőket, hanem inkább tudósokat akarának bennti a világnak átadni.

Ha jó háziasszonyt akarunk képezni, akkor a leányok nevelésénél oda kell törekednünk, hogy értelmük nevelése és előkészítésük, későbbi hivatásukra a legszebb összhangzatban haladjon.

Hogy az erkölcsi érzés háboríttalan tisztaságban fejlődjék tovább, szükséges, hogy mint hí ör álljon mellette egyrészt a józan vallásosság. — Ez szenteli a kelet templomná, s élesíti ebben foly-

ton a nemes érzelmek vesztátését. — A vallás talan női szív vissza tisztázó jelensége, s az ilyen nem lehet soha a családi átvéne igaz gyámola. Néklözhetlen tulajdon a művelt nőben továbbá a jó izlés, melyet bírhat az, ki a szépről helyes fogalmakat nyert. Magas értelemben véve szép az, mi nem elcsúszk a jóval és igazsággal, sőt inkább ezekben gyökerezdik. A jó izlésű nő szigorúan ovakodjé viselkedésben, beszédeben mind attól, mi jó szívnéségére, vagy lelke tisztaságára a gyann árnyát vetelné.

Gondosan kerüli öltözetében, házvezetelésében a fényűzést, először, mivel tudja, hogy ez mintán előbb vagy utóbb a család jólétének romlását vonja maga után — nem szép, hanem rut szokás; másodsor azért, mivel önérezté elmondja, hogy a nő valódi ékességeit nem a selyem báronyiban, nem a csillag ékszerekben bírja, hanem szívében s lelkében. A jó izlésű nő nemes egyszerűség jellemzi az öltözékében is. Nem bálványozza a divatot, hanem mindig csak ovatosan helyzetének, állásának gondosan szemelött tartásával követi.

Gyöngöcséng, részvét. Mi a virágban az illat: az a nőben a gyöngöcséng s részvét. — A gyöngöcséng úgy nyilatkozik, mint szívélyes jó akarat; szelidég mindenkét iránt. — Így a gyöngöcséng távol attól, hogy gyöngöcséng volna, ellenkezőleg emelkedett erkölcsi érzés bizonyossága, egyen szép lelki erő. — A mely nő e drága tulajdonnal bír, az másokkal szemben mindig nyájás embereség; — beszédeben mindig ovakodjé oly kifejezésektől melyekkel bárkit is megsérthetne; — a bizalommal soha vissza nem él; — nem kutatja mások ügyeit, s a mikor másokról beszél is, nyilatkozata sohasem tiszteletlen; — nem foglalkozik sokat mások bajjaival és nem törekszik azokat terjeszteni, nagytani, sőt inkább fedezni.

A családi szentélyt tiszteli s véteknél tartja itt rossz akaratból vagy könnyelműségből a házi békét megbontani. Rágalommal nyelvet nem szenynezi be soha, s habár félre ismerés vagy irigység ezzel bántaná is, ő a női méltóság magaslátáról le nem száll, hogy hasonló fogvett emeljen.

A részvét ikertestvére a gyöngöcséng. A részvétű szív együtt érez másokkal örömben és bajban. — A szerencsétlenség előtt megindul, és tehetsége szerint kész a segítélye.

Testvér kézzel törli le a szenvedő arezáról a bánat könnyeit, az üldözö balsors nyomában, — mely fogvettél most itt, majd amott vag saját sebeket, — a vizgás balszalmát; — a könyörülő szeretet hordja, bátorítva a csüggedőt; felemelve az elesettet.

A nemes részvétnek is a női szív első sorban hivatott temploma; — ez mutatja a nőben igazán a jó anygalt, — ki megjelenésével az életre szebb

dünynyögött, fogai vaczogtak, egy szóval azonnal száz esztendő lett. Ekkor a tündérnő elővett egy szelencét, amelyből gazdagon eltöltött lovagok és udvarlók jöttek elé, hódoló kegygyel veszik körül az új királyt, tiszteletére nagy ünnepeket rendeznek, ő mindent unalommal, ásvira nézte, gyűlölte a szinleges czeremoniákat, mindez terhére volt, enni nem tudott, beszélni is csak faldokolva, inkább hörgöcséngt, nyála lefolyt ajkán, s azt ruhája újjával törölte le, a tükörbe néz s azt hitte, hogy valami vén majmot lát benne. Ez alatt a valódi királyné egy zúgba vonult, nevetett, ifjodni kezdett, haja megnőtt, fogai szép fehérek és erősek lettek, a redők helyébe tejszín arca lőn, deli alakja, karsu termete, de ruhája kopott és foszlékony, s szennyes mintha csak hamupipőke lett volna, nem volt e viselkedés szokva és a testőrök azt hitték, hogy valami konyhaesélő, a palotából el akarták fűzni.

Ekkor Mari így szól „most csak zavarban van egy kicsit úgy-e, hanem én is rosszul vagyok, itt van vissza adom a koronát, én is vissza veszem foszlott kopott ruhámát.” A esere azonnal megtörtént, és a királyné ismét a régi lett, Mari pedig újra a kis falusi leány. Alighogy megtörtént a esere, mindketten megbánták, de késő volt, a tündérnő mindkettőt a maga rendes állapotában való megmaradásra ítélte. A királyné naponként sírt, s ha valaki baja volt, így szólt:

„Óh ha most Mari volnék, gunyhóban laknám úgyan, talán gesztenyével s fekete kenyérről élnék, de nem volna semmi bajom, tánczolóknék, vigan volnék, s hallgatnám a pásztorok furulyáját. Mit ér ez

a szép ágy? Ha mindig csak szenvedek, mit ér a sok ember körülöttem egy sem tud segíteni rajtam.”

Síránközása csak növelé hajait, az orvosok is, kik mindig 12-en voltak körülé, nem tudtak állapotát enyhíteni.

Végre is két hó alatt meghalt, s midőn Mari a királyné halálának hírt meghallotta, nem tudott hova lenni örömben.

Tánczolt, dalolt napokon át, mert most meg volt győződve, hogy nagyobb volt a szerencsége mint okossága, midőn a koronát, meghávu bár, de visszaadta. És ekkor újra előtt a tündérnő hozta s három völegynél állított előbe választás végzet, az első öreg, mormogó, rút, irigy és kegyetlen természetű, hanem felette gazdag, hatalmas és nagyír, a második kedves, deli, szeretettel-méltó, s nagy esaládból való, de minden dolgában szerencsétlen volt s teljesen elszegényedett, az utolsó végre egy falusi parasztlégény, ki nem volt ugyan szép, de rút sem, nem gazdag, de nem is volt szegény, de Marit rendkívül szerette. A leányka alig tudott választani, Mari nagyon kedvelte a szép ruhát, az uri fogatot vendégséget és a bókokat, habozásából azonban a tündérnő kiábrándította, mondván neki: „Ugyan halga kis leány vagy te, látod ezt a parasztlégényt, nézd meg jól, ilyen férj kell nekéd, az elsőt te nem szeretnéd soha, a másodikat nagyon is szeretnéd, de nem hozzád való, és mindkettővel szerencsétlen lennél. A harmadik hozzád való s szeret is, ez lesz a te urad. Jobb ám a pázsit szőnyegen tánczolni, jobb Mariának lenni a faluban, mint szerencsétlen dának a nagyíri világnban, ha soha

nem sopánkodol gazdagság, fény s bókok után, úgy a te földművelő uraddal igen boldog leszesz.

A két róka.

Két róka egy éjjelen bejutott védelten a tyúkólba, s ott összefojtogatják a kakast, a tyúkokat és a csirkéket, ezen öldökés után mindegyik hozzá látott éhsége csillapításához. Az egyik, a fiatal, nagyon falánk volt, mindent el akart pusztítani, a második vén róka, nagyon fosvúy volt, más alkalomra is akart eltenni a prédából. A vén róka így beszélt: „Fiam én tapasztalatból szólok, engem már megtanított a gyakorlat, mert bizony én már sokat láttam a világn. Ne fájunk fel mindent egyeszere, most van alkalmunk, kincset találtunk, tegyük el belőle máskorra is.” A fiatal róka így szól: „Használjuk az alkalmat én most 8 napra jóllakom, mert visszajönni ide nem lesz tanácsos, a gazda megles és bosszút áll tyúkjaiért, agyonver minket.”

Igy folyván a beszéd, mindkettő ki veszi a maga részét, a fiatal róka annyit falt, hogy alig tudott tovább vánszorogni, felpuffadt, megdöglött. A vén róka, minthogy ő volt az okosabb, mérsékelte étvágyát, és gazdálkodott, másnapra kelve, vissza megy a prédára, hol a gazda egy nagy sulyokkal lesve várta s agyonverte.

Minden kornak meg vannak a maga hibái: a fiatalok mértéktelenek és ki nem elégíthetők az élvezetekben, az öregek pedig javíthatatlanok a főszenységben. E.

